

граждан в СССР. – Свердловск: Урал. ун-т, 1989. – 204 с.

12. Дедков Л.Л. Советское административное законодательство на страже общественного порядка. – Минск, 1971. – 105 с.

13. Кучер Г.И. Хулиганству – бой. – М.: Юрид. лит, 1986. – 49 с.

14. Бахрах Д.Н. Административно-правовые меры борьбы с пьянством. – М.: Юрид. лит, 1986. – 170 с.

15. Луняк М.О. Кримінологічна характеристика психології злочинця та профілактика насильницьких злочинів. Навчальний посібник. – Ніжин: Вид-во НДПУ ім. Миколи Гоголя, 2004. – 91 с.

16. Джужа О.М., Моїсєєв Є.М., Василевич Є.Є. Кримінологія. Спеціалізований курс лекцій зі схемами (Зага-

льна та Особлива частини): Навчальний посібник. – К.: Оріяни, 2001. – 236 с.

17. Дорогих Н.М. Административно-правовые меры по преодолению пьянства и алкоголизма. – К.: Вища школа, 1988. – 256 с.

18. Кодекс Украины об административных правонарушениях (научно-практический комментарий) / Под общ. ред. А.С. Васильева. – Х.: ООО «Одиссей», 2000. – 1008 с.

19. Попов Л.Л., Розин Л.М. Общественность в борьбе с пьянством // Правовые меры борьбы с пьянством. – М., 1987. – 328 с.

Надійшла до редколегії 22.10.2006

ЧЕРНЕЦКИЙ А.Л. КЛАССИФИКАЦИЯ АДМИНИСТРАТИВНЫХ ПРАВОНАРУШЕНИЙ, СОВЕРШАЕМЫХ НЕСОВЕРШЕННОЛЕТНИМИ

Проанализирован состав административных правонарушений, наиболее часто совершаемых несовершеннолетними, в частности, сформулировано понятие административного правонарушения, дана классификация и характеристика состава административных правонарушений, а также конкретные предложения относительно внесения изменений и дополнений к действующему законодательству.

CHERNETSKY A.L. CLASSIFICATION OF THE ADMINISTRATIVE OFFENCES MADE BY MINORS

The structure of the administrative offences most frequently made by minors, in particular, is analyzed is formulated concept of an administrative offence, classification and the characteristic of structure of administrative offences, and also specific proposals concerning modification and additions to the current legislation is given.

УДК 343.222+347.77(477+73)

О.М. ЮРЧЕНКО*, канд. юрид. наук,
М.С. ВЕРТУЗАЄВ**, докт. техн. наук, проф.

*Національна академія Служби безпеки України**

*Інститут Служби зовнішньої розвідки України (у складі Національної академії Служби безпеки України)***

ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЗЛОЧИНИ В СФЕРІ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ В УКРАЇНІ ТА США

Здійснено порівняльний аналіз кримінально-правової відповідальності за злочини в сфері промислової власності за кримінальним законодавством України та США на федеральному рівні, визначені шляхи удосконалення кримінального законодавства.

З проголошенням курсу на утвердження інноваційно-інвестиційної моделі розвитку України, створення ринкової економіки, з правовим закріпленням різноманітних форм і видів власності, визнанням об'єктів інтелектуальної, в тому числі промислової, власності як товарів, зростає значення питань їх використання і захисту від посягань на ці права [1]. Забезпечення надійних гарантій правової охорони інтелектуальної власності є невід'ємним атрибутом державності кожної цивілізованої країни. Важливою складовою інтелектуальної власності є промислова власність і права на об'єкти промислової власності. Ці об'єкти промислової власності формують і збагачують науково-технічну скарбницю України. Але масштаби використання вітчизняного інтелектуального потенціалу

для забезпечення інноваційного розвитку економіки України не відповідають потребам часу, у сфері промислової власності існують певні проблемні питання організаційно-правового характеру, що потребують наукового дослідження і якнайскорішого вирішення [2].

Останнім часом в Україні значного поширення набули порушення прав на об'єкти промислової власності, найбільш небезпечні з них характеризуються дискредитацією відомих товаровиробників. Предметами фальсифікації та дискредитації стають об'єкти промислової власності, такі як знаки для товарів і послуг, фірмові найменування, винаходи, промислові зразки тощо. Це завдає значної шкоди економіці України, інтересам споживачів. Саме тому *актуальності набувають питання кримінально-правової*

охорони інтелектуальної власності та її стрижневої складової - промислової власності [3]. Звідси, метою статті є проведення порівняльного аналізу щодо кримінально-правової відповідальності за злочини в сфері промислової власності в Україні та США (на федеральному рівні).

У Кримінальному кодексі України [4] застосовуються найрадикальніші заходи проти посягань на права інтелектуальної та промислової власності. Встановлені п'ять окремих статей Кодексу, які передбачають кримінальну відповідальність: за умисне порушення авторського права і суміжних прав (ст.176), прав на винахід, корисну модель, промисловий зразок, топографію інтегральної мікросхеми, сорт рослин, раціоналізаторську пропозицію (ст.177), за незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару (ст.229), а також за незаконне збирання з метою використання або використання відомостей, що становлять комерційну таємницю (ст.231) та за розголошення комерційної таємниці (ст.232).

Така кримінально-правова охорона прав інтелектуальної та промислової власності узгоджується з вимогами розділу 5 частини III ("Кримінальні процедури") Угоди з торгових аспектів прав інтелектуальної (промислової) власності (Угода TRIPS 1994 р.), де наголошується на необхідності вжиття кримінальних заходів у випадку порушення прав інтелектуальної (промислової) власності з метою отримання прибутків.

Кримінальний кодекс України (ККУ) запровадив ряд новел для підвищення ефективності охорони прав інтелектуальної власності. У його ст.177 встановлюється кримінальна відповідальність не лише за порушення прав на винахід і раціоналізаторську пропозицію, але й за незаконне використання корисної моделі, промислового зразка, топографії інтегральної мікросхеми, сорту рослин, якщо цим завдано матеріальної шкоди у великому чи особливо великому розмірі. Відповідальність встановлена і за будь-яке інше умисне порушення прав на ці об'єкти.

За ст.229 ККУ злочином є "незаконне використання знака для товарів і послуг, фірмового найменування, кваліфікованого зазначення походження товару, або інше умисне порушення права на ці об'єкти, якщо це завдало матеріальної шкоди у великому розмірі". Дві окремі статті ККУ (ст.ст.231, 232) присвячені кримінально-правовій охороні такого об'єкту права інтелектуальної (промислової) власності, як комерційна таємниця. Нею можуть бути відомості технічного, організаційного, комерційного, виробничого та іншого характеру, за винятком тих, які, відповідно до закону, не можуть бути віднесені до комерційної таємниці.

Статтею 231 ККУ злочином визнаються "умисні дії, спрямовані на отримання відомостей, що становлять комерційну таємницю, з метою розголошення чи іншого використання цих відомостей (комерційне шпигунство), а також незаконне використання таких відомостей, якщо це спричинило істотну шкоду суб'єкту господарської діяльності". Крім того, за ст.232 ККУ кримінальну відповідальність встановлено за "умисне розголошення комерційної таємниці без згоди її власника особою, якій ця таємниця відома у зв'язку з професійною або службовою діяльністю, якщо воно вчинене з корисливих чи інших особистих мотивів і завдало істотної шкоди суб'єкту господарської діяльності".

У ст.ст.176, 177, 229, 231, 232 ККУ кримінально-караним є не будь-яке порушення відповідних прав, а лише таке, що спричинило їх власникам матеріальну шкоду у великому розмірі (ч.1 ст.176, ч.1 ст.177, ч.1 ст.229) чи особливо великому розмірі (ч.2 ст.176, ч.2 ст.177, ч.2 ст.229), або завдало істотної шкоди (ст.ст.231, 232). Стосовно завдання істотної шкоди як обов'язкової ознаки об'єктивної сторони злочинів, передбачених ст.ст.231, 232 ККУ, то Кодекс не дає визначення даного поняття. Автори коментарів до даних статей Кримінального кодексу України зазначають, що дане поняття є оціночним, а питання про наявність або відсутність істотної шкоди вирішується в кожному конкретному випадку залежно від обставин справи [5]. При цьому, істотна шкода за своїм характером може бути майновою, наприклад, у виді значних матеріальних збитків, які завдані суб'єкту господарської діяльності.

Детальніше проблеми кримінальної відповідальності за порушення прав інтелектуальної (промислової) власності за кримінальним законодавством України вже розглядалися на сторінках цього видання [6]. Негативним чинником є той факт, що в Україні поки ще не здійснено комплексного дослідження корисного іноземного досвіду з питань кримінально-правової протидії згадуваним злочинам, хоча такий досвід видається нам необхідним, зважаючи на те, що багато розвинених держав світу (передусім США) виробили ефективні заходи щодо протидії злочинам у сфері промислової власності.

У США проблема кримінально-правової відповідальності за злочини, що посягають на права промислової власності, стоїть дуже гостро, оскільки ця країна є світовим лідером у створенні та експорті таких прав і пов'язаних із ними продуктів (товарів). На рівні федеральних законів злочини у сфері промислової власності передбачені різними розділами, главами й параграфами Зведення законів США (33 США). Специфіка законодавчої мови і техніки на рівні федерації полягає у тому, що глави у відповідних розділах 33 США (враховуючи Розд.18 33 США "Злочини та кримінальний процес") розміщено за абеткою (відповідно до назв злочинів чи їх окремих груп англійською мовою), а не за важливістю тієї чи іншої групи однорідних (тотожних) суспільних відносин, як це має місце в ККУ. Важливо, що норми федерального кримінального законодавства США містять не тільки конкретні ознаки злочинних діянь, але й чимало важливих роз'яснювальних, процесуальних, цивільно-правових положень, що дає комплексне й зрозуміле уявлення про кримінально-правову оцінку того чи іншого злочину у сфері промислової власності.

Виходячи з аналізу федерального кримінального законодавства США, до найтипівіших злочинів проти промислової власності можна віднести такі:

1. Торгівля підробленими (контрафактними) товарами чи послугами (§ 2320 Розд. гл.113 "Викрадене майно" Розд.18 33 США). Складові цього злочину: а) обвинувачений продав або намагався продати товари чи послуги; б) наявність умислу (наміру) у діях обвинуваченого; в) обвинувачений використовував "підроблений знак (марку)" для чи у зв'язку з товарами чи послугами; г) обвинувачений "свідомо використовував" підроблений знак (марку). При цьому поняття "підроблений знак (марка)" означає фіктивний знак (марку), що використовується у зв'язку з

незаконною торгівлею товарами та послугами, або яка ідентична чи загалом невіддільна від зареєстрованої торгової марки для даних товарів або послуг у головному реєстрі Бюро патентів і торгових марок США й що перебуває в обігу, незалежно від того, знав обвинувачений чи ні про реєстрацію даної марки, та використання якої ймовірно призведе до плутанини, помилки або обману. Покарання за перший злочин: позбавлення волі на строк до 10 років та/або штраф у розмірі \$ 2 млн. (для фізичних осіб) чи \$ 5 млн. (для фізичних осіб).

2. Кримінальне порушення видавничих прав (§ 506(a) р.17 "Авторське право" 33 США і § 2319 гл.113 Розд.18 33 США). Складові фелонії (тяжкого злочину): а) існування авторського права; б) обвинувачений порушив це право (здійсненням репродукції чи розповсюдженням праць, що мають авторське право); в) обвинувачений діяв "зло навмисно"; г) обвинувачуваний продав хоча б 10 копій праць, що мають авторське право, на суму, що перевищує \$ 2,5 тис. протягом 180 днів. Обтяжуючий елемент: учинення діяння з метою отримання комерційної переваги або особистого збагачення. Складові місдимінора (нетяжкого злочину): а) складові 1, 2 і 3 співпадають з відповідними складовими фелонії, крім того, що включається будь-яке порушення авторських прав, а не тільки за умови здійснення репродукції чи розповсюдження праць; б) обвинувачений порушив авторське право або з метою отримання комерційної переваги, або з метою особистого збагачення; здійснив репродукції чи розповсюдив праці, що мають авторське право, на суму, що перевищує \$ 1 тис. протягом 180 днів. Покарання: 1) за фелонію: позбавлення волі на строк до 3 років та/або штраф у розмірі \$ 250 тис. (за перший злочин); позбавлення волі на строк до 6 років та/або штраф у розмірі \$ 250 тис. (за наступний злочин); 2) за фелонію з обтяжуючим елементом: позбавлення волі на строк до 5 років та/або штраф у розмірі \$ 250 тис. (за перший злочин); позбавлення волі на строк до 10 років та/або штраф у розмірі \$ 250 тис. (за наступний злочин); 3) за місдимінор: позбавлення волі на строк до 1 року та/або штраф у розмірі \$ 100 тис. (за перший і наступні злочини).

3. Торгівля підробленими (контрафактними) ярликами (назвами) (§ 2318 гл.113 Розд.18 33 США). Складові цього злочину: а) обвинувачений діяв "свідомо"; б) обвинувачений торгував з використанням затверджених або розроблених для затвердження фонозаписів, комп'ютерних програм або інших аудіовізуальних праць, або програмного забезпечення для комп'ютерних документів чи пакетів; в) ярлики були підроблені, тобто ідентифікаційний ярлик чи упаковка здаються оригінальними, але насправді це не так; г) існує відповідна федеральна юрисдикція, оскільки праця (або документація або програмне забезпечення для комп'ютерних документів чи пакетів) федеральна захищена авторським правом або з інших причин, зокрема через міжштатний зв'язок (використання або намір на використання пошти чи обладнання міжштатного зв'язку для скоєння злочину), або якщо злочин скоюється в межах спеціальної морської чи територіальної юрисдикції США. Покарання за злочин: позбавлення волі на строк до 5 років та/або штраф у розмірі \$ 250 тис.

4. Торгівля музичними записами концертів уживу (§ 2319A гл.113 Розд.18 33 США). Складові цього злочину: будь-яка особа, яка без згоди виконавця або групи виконавців, свідомо та з метою отримання комерційної перева-

ги або особистого збагачення: а) записує звуки або звуки та відеозображення музичного концерту у формі копії або фонозапису, або відтворює копії або фонозапис даного виступу шляхом неправомірної фіксації; б) транслює або іншим чином передає публіці звуки або звуки та відеозображення живого музичного концерту; в) розповсюджує або пропонує для розповсюдження, продає або пропонує продати, бере в прокат або пропонує у прокат, торгує таким відео чи фонозаписом, як указано у пункті 1, не беручи до уваги, чи відбуваються такі записи у США. Покарання за злочин: позбавлення волі на строк до 5 років та/або штраф у розмірі \$ 250 тис.

5. Злочини, пов'язані із захистом прав споживачів, які придбають товари з фіктивними брендовими назвами (§§ 331(a), 333, 343, 352, 362, 841(a)(2) Розд.21 "Продукти харчування та лікарські засоби" 33 США) - це, зокрема, представлення у міжштатній торгівлі будь-яких хибних продуктів споживання, лікарських засобів (контрольованих речовин також), пристроїв чи косметики. До цієї групи злочинів належать і посягання, що полягають у представленні у міжштатній торгівлі будь-яких підроблених вовни, хутра та текстильної продукції (§§ 68a, 68H, 69a, 69i, 70a, 70i). Покаранням за ці злочини є позбавлення волі на певний строк та/або відповідний штраф.

6. Шахрайства та омани у сфері поштового зв'язку (§ 1341 гл.63 "Шахрайство з використанням пошти" р.18 33 США) і шахрайство за допомогою телеграфу, радіо або телевізора (§ 1343 гл.63 "Шахрайство з використанням пошти" Розд.18 33 США). Покаранням за ці злочини є: позбавлення волі на строк до 30 років та/або штраф у розмірі \$ 1 млн. Дублюючими до згадуваних засад є норми, передбачені § 2512 гл.119 "Перехоплення телеграфних та електронних повідомлень і прослуховування усних повідомлень" Розд.18 33 США, що стосуються заборони обігу пристроїв для перехоплення різного роду повідомлень. Складові злочину, передбаченого § 2512: будь-яка особа, яка з умислом: а) відсилає поштою, або посилає чи володіє у міжштатній чи міжнародній торгівлі будь-яким електронним, механічним чи іншим приладом, знаючи або маючи причини знати, що дизайн даного приладу практично розроблено з метою таємного перехоплення телеграфних, усних або електронних повідомлень; б) виготовляє, збирає, володіє або продає будь-який електронний, механічний чи інший прилад, знаючи або маючи причини знати, що дизайн даного приладу практично розроблено з метою таємного перехоплення телеграфних, усних або електронних повідомлень, та якщо даний прилад чи його компонент вже були або будуть відправлені поштою або переправлені шляхом міжштатної чи міжнародної торгівлі. Покарання за злочин: позбавлення волі на строк до 5 років та/або штраф у розмірі \$ 250 тис.

7. Несанкціонований прийом кабельного обслуговування (§ 553 Розд.47 "Телеграфи, телефони та радіотелеграфи" 33 США). Складові злочину: жодна особа не повинна здійснювати перехоплення або отримувати в перехопленні чи отримувати будь-які комунікаційні послуги, що здійснюються через кабельну систему, якщо на це немає спеціального дозволу кабельного оператора або якщо це іншим способом не авторизовано за законом. Обтяжуючі обставини: вчинено за власним бажанням та з метою отримання комерційної переваги або особистого збагачення. Покарання за злочин: позбавлення волі на

строк до 6 місяців та/або штраф у розмірі \$ 1 тис. Покарання за обтяжуючих обставин: позбавлення волі на строк до 2 років та/або штраф у розмірі \$ 50 тис.

8. Несанкціонована публікація або використання запису розмов (§ 553 Розд.47 33 США). Складові злочину: будь-яка особа, яка виробляє, збирає, модифікує, імпортує, експортує, продає або розповсюджує будь-яке електронне, механічне або інше обладнання чи прилад, знаючи чи маючи причини знати, що прилад чи обладнання, головним чином, застосовується для неавторизованої дешифровки сателітного програмування або домашніх сателітних систем. Покарання за злочин: позбавлення волі на строк до 5 років та/або штраф у розмірі \$ 500 тис.

9. Порушення систем управління та захисту авторських прав на підставі положень Закону про цифровий захист авторських прав (§§ 1201(a)(1)-(2), (b), 1202(a)(b) Розд.17 33 США). Складові злочину: будь-яка особа, що порушує ст.1201 та 1202 свідомо та з метою отримання комерційної переваги чи особистого збагачення. Загалом ст.1201 визначає поза законом нехтування систем захисту авторських прав; підст.1201(a)(1) забороняє нехтування технологічних критеріїв контролю доступу до праць, захищених авторськими правами; підст.1201(a)(2) і 1201(b) забороняють торгівлю технологіями, які, головним чином, розроблено для нехтування технологічних критеріїв або критеріїв, які захищають права володарів авторських прав. Стаття 1202 захищає чистоту даних при керуванні авторськими правами, тоді як підст.1202(a) забороняє заготовлення та розповсюдження хибної інформації щодо керування авторськими правами, а 1202(b) - усунення або зміну інформації про авторські права. Покарання за злочин: позбавлення волі на строк до 5 років та/або штраф у розмірі \$ 500 тис.

10. Крадіжка торговельних секретів (§ 1832 гл.90 "Захист комерційної таємниці" Розд.18 33 США). Складові злочину: а) обвинувачений вкрав, привласнив, скопіював, перевіз чи вчинив інші подібні дії без відповідного дозволу власника (або обвинувачений отримує, купує, володіє тощо торговельним секретом, знаючи, що його було вкрадено, привласнено, отримано без дозволу; або здійснює спробу чи входить у змову на вчинення таких дій); б) обвинувачуваний знав або мав упевненість, що вкрадена інформація була торговельним секретом; в) для завершення злочину необхідно, щоб інформація була насправді торговельним секретом; г) обвинувачуваний намагався спрямувати торговельний секрет на економічну користь особи, яка не є власником; г) обвинувачуваний мав намір або знав, що крадіжка спричинить шкоду власнику торговельного секрету; д) торговельний секрет стосувався або був включений до складу продукту, який виготовлявся або був в обігу у міжштатній чи міжнародній торгівлі. Поняття "торговельний секрет" означає: всі форми та види фінансової, ділової, наукової, технічної, економічної чи інженерної інформації, якщо: а) власник такої вжив певних заходів для утримання даної інформації в секреті; б) інформація набуває незалежної економічної цінності, актуальності або потенційності завдяки загальній невідомості суспільства та невиявленості її певними суспільними засобами. Секретність: суди вимагають застосовувати будь-які необхідні заходи для захисту конфіденційності торговельного секрету під час судового процесу. Покарання за злочин: позбавлення волі на строк до 10 років та/або штраф у розмірі \$ 250 тис. (для фізичних осіб) чи \$

5 млн. (для юридичних осіб).

11. Економічне шпигунство на користь іноземної держави (§ 1831 гл.90 "Захист комерційної таємниці" Розд.18 33 США). Складові злочину: будь-яка особа, яка з наміром або знаючи, що посягання здійснюватиметься на користь якого-небудь іноземного уряду, іноземного посередника чи іноземного представника свідомо: а) викрадає або без дозволу привласнює, бере, вивозить або приховує, або обманом, махінацією чи хитрістю отримує торговельний секрет; б) без дозволу копіює, виготовляє дублікат, перевозить та робить інші подібні дії із торговельним секретом; в) отримує, купує або володіє торговельним секретом, знаючи, що його було вкрадено, привласнено, отримано або замінено без дозволу; г) здійснює спробу вчинити злочини, зазначені у п.п.1-3, або г) вступає у змову (та скоює будь-яку дію для її реалізації) на вчинення злочинів, зазначених у п.п.1-3. Покарання за злочин: позбавлення волі на строк до 15 років та/або штраф у розмірі \$ 500 тис. (для фізичних осіб) чи \$ 10 млн. (для юридичних осіб).

12. Отримання інформації в обхід правомірності шляхом використання захищеного комп'ютера (§ 1030(a)(2) гл.47 "Шахрайство та удавані заяви" Розд.18 33 США). Складові злочину: будь-яка особа, яка з наміром входить у комп'ютер без дозволу або перевищує авторизований доступ і, таким чином, отримує інформацію: а) що міститься у фінансовому записі будь-якої фінансової установи, або власника чека, як зазначено у ст.1602(n) Розд.15 33 США, або така, що міститься у картотеці агенції обліку споживачів, як вказано у Законі про добросовісну кредитну звітність; б) з будь-якого департаменту чи агенції США; в) з будь-якого захищеного комп'ютера, якщо діяння торкається інтересів міжштатного чи міжнародного обміну інформацією. Обтяжуючі обставини: злочин було вчинено з метою комерційного збагачення або особистих фінансових прибутків; злочин було вчинено зі сприянням будь-якому злочинному або деліктному акту на порушення Конституції чи будь-якого закону США, чи закону будь-якого штату; цінність отриманої інформації перевищує \$ 5 тис. Покарання за злочин: позбавлення волі на строк до 1 року та/або штраф у розмірі \$ 100 тис. Покарання за обтяжуючих обставин: позбавлення волі на строк до 5 років та/або штраф у розмірі \$ 250 тис.

13. Доступ до захищеного комп'ютера з наміром учинити шахрайство або отримати цінну річ (§ 1030(a)(4) гл.47 "Шахрайство та удавані заяви" Розд.18 33 США). Складові злочину: будь-яка особа, яка свідомо та з наміром вчинити шахрайство, входить до захищеного комп'ютера без дозволу, або перевищує межі дозволеного доступу і, таким чином, вчиняє намічене шахрайство та отримує якусь цінну річ, якщо метою шахрайства та отримання речі не є тільки користування комп'ютером та якщо цінність такого користування не перевищує \$ 5 тис. протягом 1 року. Покарання за злочин: позбавлення волі на строк до 5 років та/або штраф у розмірі \$ 250 тис [7, 8].

Підсумовуючи проведений порівняльний аналіз щодо кримінально-правової відповідальності за злочини в сфері промислової власності в Україні та США (на федеральному рівні), можна дійти таких висновків:

1) спільними рисами для злочинів цієї групи в обох державах є те, що вони вчиняються умисно й спрямовані на незаконне використання об'єктів промислової власності, а також інше умисне порушення права промислової

власності (усе це вказує на спільність родових об'єктів таких злочинів і дає підстави для об'єднання їх у межах Особливої частини ККУ в окрему групу злочинів, яку можна було б помістити у розділі VI Особливої частини ККУ "Злочини проти власності");

2) положення федерального кримінального законодавства США детально (іноді шляхом вказівки на дублюючі статті) регламентують відповідальність за посягання у сфері промислової власності, містять не лише заборонні, а й роз'яснювальні, процесуальні, цивільно-правові норми (отже, є потреба у розширенні кола аналогічних посягань, здійсненні їх відповідної класифікації, а також у передбаченні змістовних приміток до відповідних статей чинного ККУ);

3) на відміну від України, у США відповідальність за аналізовані посягання поширюється не лише на фізичних, а й на юридичних осіб (при цьому кримінально-правові санкції у США є набагато суворіші, ніж в Україні), а тому є потреба у перегляді положень ККУ щодо видів суб'єктів конкретних злочинів і збалансуванні окремих покарань тощо.

Висновок. З часу незалежності України охороні прав промислової власності приділяється підвищена увага. На сьогодні для цього в цілому створена сучасна нормативно-правова база та сформована дієздатна інфраструктура, що забезпечує реалізацію державної політики у цій галузі. Вважаємо, що статті КК України, які присвячені охороні прав інтелектуальної власності (ст.ст.176, 177, 229, 231, 232) у взаємодії з іншими кримінально-правовими нормами (ст.ст.185-187, 202-205, 209, 212, 216, 225, 227, 364, 365) наразі здатні забезпечити кримінально-правову охорону прав промислової власності від порушень та посягань на них. Система кримінально-правової відповідальності, що успішно працює в одній країні (наприклад, у США), обов'язково буде ефективною за її межами (наприклад, в Україні) [9]. Є багато способів створення чинної національної Державної системи охорони права інтелектуальної власності [10, 11]. Але, насамперед, необхідно забезпечити діалог між правовласниками й органами правозастосування, між правовласниками й органами правопорядку, не повинно бути конкуренції в досягненні єдиної мети - виявленні правопорушень і їх припиненні. Порушення прав промислової власності - це, насамперед, порушення закону, що вимагає судочинства і належного покарання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кузьмічов В. Проблеми захисту інтелектуальної

власності // Вісник Академії правових наук України. – 2005. -Вип.3. –С.273-275.

2. Юрченко О.М. Концептуальні основи захисту економічної інформації як об'єкта інтелектуальної власності: Монографія. –К.: ВД "САМ", 2006. – 584 с.

3. Юрченко А.М. Актуальные проблемы охраны права интеллектуальной собственности в Украине // Известия Академии педагогических и социальных наук. –2006. – Вып.10.–С.616-621.

4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 р., № 2341-III // ВВР України. –2001. -№ 25. –Ст.131.

5. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України від 5 квітня 2001 року /За ред. М.І. Мельника, М.І. Хавронюка. –К.: Кантон, А.С.К., 2001. –1104 с.

6. Стрельбицька Л.М., Юрченко О.М. Актуальні проблеми кримінально-правової охорони інтелектуальної власності в Україні // Право і безпека. – 2005. –Т.4. -№ 5. – С.170-174.

7. Vertuzhaev M. The View from the Former Soviet Union // Abstracts 2000 Annual International Conference "Transnational Crime, Corruption & Information Technology", Washington D.C., November 30 - December 1 2000, The Transnational Crime & Corruption Center American University Washington, D.C., 2000. -P.4.

8. Vertuzhaev M. Ukrainian Interbank Europey International Member Association // Abstracts 2000 Annual International Conference "Transnational Crime, Corruption & Information Technology", Washington D.C., November 30 - December 1 2000, The Transnational Crime & Corruption Center American University Washington, D.C., 2000. -P.11.

9. VertusaeV M.S. Improving law enforcement activities In Ukraine on prevention and solving transnational crimes related to The use of plastic cards in the Bank electronic systems // Materials Finals Conference US-Ukrainian Joint Research Program Ukrainian Legal Sciences Academy and National Institute of Justice US Department of Justice (Outlines of the presentations of the Ukrainian conference participants). - Kharkiv, 2001. -P.34-38.

10. Юрченко О. Сучасний стан Державної системи захисту прав інтелектуальної власності в Україні: організаційно-правовий аспект // Юридична Україна. –2006. -№ 1. –С.63-69.

11. Юрченко О. Становлення й розвиток Державної системи захисту прав інтелектуальної власності в Україні // Вісник Академії правових наук України. –2006. -№ 1. – С.109-122.

Надійшла до редколегії 20.10.2006

ЮРЧЕНКО О.М., ВЕРТУЗАЕВ М.С. СРАВНИТЕЛЬНЫЙ АНАЛИЗ УГОЛОВНО-ПРАВОВОЙ ОТВЕТСТВЕННОСТИ ЗА ПРЕСТУПЛЕНИЯ В СФЕРЕ ПРОМЫШЛЕННОЙ СОБСТВЕННОСТИ В УКРАИНЕ И США

Осуществлен сравнительный анализ уголовно-правовой ответственности за преступления в сфере промышленной собственности по уголовному законодательству Украины и США на федеральном уровне, определены пути усовершенствования уголовного законодательства.

JURCHENKO O.M., VERTUZAEV M.S. COMPARATIVE ANALYSIS OF THE CRIMINAL-LEGAL RESPONSIBILITY FOR CRIMES IN SPHERE OF THE INDUSTRIAL PROPERTY IN UKRAINE AND USA
The comparative analysis of the criminal-legal responsibility for crimes in sphere of the industrial property under the criminal legislation of Ukraine and USA at a federal level is carried out, ways of the criminal legislation's improvement are determined.